

Naturskyddsföreningen
Vänern

Verksamhetsberättelse 2025

Årets träd 2025

Naturskyddsföreningen
Vänersborg

Verksamhetsberättelse 2025

MEDLEMMAR

Föreningen är en krets av Naturskyddsföreningen. Kretsens medlemsantal var 765 personer, varav 213 hade familjemedlemskap. En ökning med 20 personer sedan förra året.

STYRELSEN

Styrelsen har under året utgjorts av Susanne Björk ordförande, Carin Mundin vice ordförande, Clas Mellby sekreterare, Mats Knutsson kassör samt ledamöterna Tone Fay Jacobsen och Natalie Johansson. Styrelsen har inga suppleanter.

Under året mellan årsmötena har styrelsen haft nio protokollförda sammanträden.

Revisor under året har varit Eivind Skoog och suppleant Ingvar Hellberg. Lave Thorell lovade ställa upp i valberedningen, men inte ensam, styrelsen fick i uppgift att försöka hitta någon då ingen på årsmötet var villig att ta sig an uppdraget. Efter idogt sökande fick vi napp och Annette Fredman bistår Lave som valberedning.

ÅRSSTÄMMA

Tisdag den 4 mars hölls årets kretsstämma på Vänersborgs bibliotek med val av styrelse och fastställande av verksamhetsplan för det kommande året. Efter stämman var även allmänheten välkommen på föredrag med Emma Laksonen från Göta Älvs Vattenråd. Emma berättade om det viktiga arbetet med att samordna vattenfrågor och naturvård över kommungränserna.

EKONOMI

Föreningens ekonomi för verksamhetsåret 2025 redovisas separat. Vi har våra konton i Handelsbanken och dit har vi också kopplat ett Swish-nummer för att på ett enkelt sätt hantera kaffepengar, entréer, bidrag till ved och annat.

ÅRETS AKTIVITETER

Under 2025 har vi genomfört 43 aktiviteter med totalt 330 deltagare, förutom besökare till klädbytdagarna och aktiviteter på torpen och i verksamhetsgrupper. Flera aktiviteter har varit i samarbete med Trollhätteklubben. Våra aktiviteter har skett i samverkan med Studieförbundet Fyrbodal och Vänersborgs Bibliotek. Vi har även haft tre studiecirklar, Naturfotogrupper, med tio träffar, Fixa grejen med sju träffar på Vänerparkens skola och en cirkel om våtmarker med fyra träffar.

Liksom i fjol arrangerades två Klädbytdagar, en på våren och en på hösten. Den på hösten arrangerades i samband med Vänersborgs kommuns Hållbarhetsvecka.

Temagruppernas aktiviteter presenteras närmare under respektive rubrik nedan.

Övriga aktiviteter under året:

Söndag 26 januari blev tyvärr Guidning vid fågelmatarstationen vid Lillåstugan samt fågelräkning inställd på grund av sjukdom. Vi hade även otur med fågelmaten i år, då de hemmagjorda talgbollarna möglade.

Onsdag 5 februari var det Fåglarnas kväll, i år i Trollhättan. Vi var ett gott gäng från Vänersborg där. Som vanligt en uppskattad kväll.

Måndag 10 februari var vi ett glatt gäng på studiebesök på Önaforsverket, där vi fick lära oss om hur fjärrvärmens fungerar och se den nya pelletsspannan där man eldar när spillvärmens från Alloys inte räcker till.

Lördag den 12 april var det en exkursion med Roger Gran från Åmåls Naturskyddsförening, och fokus var naturvärden.

Lördag 26 april hade vi vårens Klädbyttardag tillsammans med hela Sverige, som vanligt på Vänersborgs bibliotek.

Torsdag 22 maj firade vi biologiska mångfaldens dag genom att bjuda in allmänheten till att delta i en gemensam inventering kring Lillåstugans område, ett av de torpen föreningen hyr.

Söndag 15 juni firade vi Vilda blommornas dag på Grinnsjötorp där Birgitta Lindqvist guidade oss på ängarna.

Under skogsveckan 11 - 21 september var det flera aktiviteter vid Lillåstugan. Alla dagar kunde du gå på tipspromenad och göra skogsbingo.

Varje dag kunde man utforska skogen med Stina och Johanna, titta på det som finns i skogen med lupp eller i ett mikroskop.

Fredag 12/9 17.00-19.00 handlade det om träd och nedbrytare.

Lördag 13/9 10.00-12.00 var temat svamp.

Torsdag 18/9 17.00-19.00 lavar och mossor

Fredag 19/9 17.00 vattendjur, småkryp och vattenskadning i Lillån.

Söndag 21/9 avslutades veckan med en Geologidag 14.00-16.00 med Mats från Geogalleriet.

Onsdag 24 september var det natur-städning i samarbete med Håll Sverige Rent. Vi träffades vid vattentornet, Marierovägen och tillsammans med flera barnfamiljer samlades Britt-Maries baklucka full av skräp.

Lördag 4 oktober var det höstens klädbytdag i samverkan med Vänersborgs kommuns hållbarhetsvecka och Studieförbundet.

17–19 oktober bjöd Naturskyddsföreningen in till Skogskonferens som en del i samverkansinitiativet **Götalands skogar**. En helg fylld av kunskap, inspiration och gemenskap då 55 skogsaktiva medlemmar från hela Götaland träffades.

Helgen bjöd på flera föreläsningar under lördagen, samtal och erfarenhetsutbyten. Under söndagen gjordes ett besök till ekopark Halle-Hunneberg där även Grinnsjötorp ingick för ett besök och en trevlig kaffestund.

Temat för konferensen var förutom ekoparker, skötseln av kyrkans skogar, Svart stork och återvätning (återställa efter dikning).

Konferensen hölls på Hotell Villa Hehrne i Vänersborg.

Tisdag den 11 november träffades vi i Geogalleriet för en kväll då Mats och Susanne pratade om vad fossilen lärt oss om jordens tidsåldrar och livets evolution och Mats visade många intressanta fossiler.

Vandringar

Gruppen har i år haft planerade vandringar men har också bildat en grupp dit man kan anmäla sig för mer spontana turer, ansvarig för gruppen är Thomas Ögren.

Söndag 11 maj tog vi tåget till Herrljunga för en vandring till ljungheden vid Orraholmen där vi fikade vid en fågelsjö.

Tisdag 25 maj provade vi Kinnekullebanan och Kinnekulleleden.

Söndag 28 september utforskades nya stigar på Kroppefjäll med en heldagsvandring då vi samlades vid resecentrum för samåkning.

Söndag 8 december, adventsvandring till Grinnsjötorp med glögg och kaffe i stugan.

Våra torp

Lillåstugan

Föreningen hyr sedan maj 2020 torpet Lillåstugan av Vänersborgs kommun. Vi har haft goda relationer med både förvaltaren Erik Grusell och andra i de kommunala förvaltningarna. Under året har vi på nytt påtalat behovet av 220V-el och rent vatten i brunnen. Installation av elström kommer enligt kommunens nya investeringsplan att ske under 2026.

Lillåstugan har som regel haft öppet torsdagskvällar mellan klockan 16 och 19, ofta i samband med andra aktiviteter. Vi har även haft flera möten i stugan.

En stuggrupp ser till att stugan och området runt om är i gott skick. Thomas Ögren är stugvärd och har den dagliga tillsynen.

Tyvärr utsattes Lillåstugan mitt i sommaren för en skadegörelse, då de flesta av stugans fönsterrutor slogs sönder. Händelsen polisanmälades men ärendet avskrevs samma dag anmälan kom in. Flera försök har gjorts, bland annat i brev till regionpolischefen och kommunens SSPF-organ för att få ärendet öppnat igen och för ett lokalt arbete för att finna de skyldiga men utan resultat.

Efter samråd med kommunen tog kommunen på sig kostnaden, medan föreningen stod för städningen och transporten av de sex trasiga fönstren till och från glasmästeriet i Trollhättan samt monteringen.

För andra året odlade vi potatis i ett stycke jord intill stugan.

För tredje gången genomförde vi i december ett GLÖGG-MYS med öppna brasor utomhus och servering av glögg och pepparkakor i stugan. Där berättade Birgitta Lindqvist fint om floran och några av de arter som man påträffar kring Lillån, såsom ramslök och brunört.

Naturreservat längs Lillån – från Vänern till Restad gård

Naturskyddsföreningen Vänersborg vill att den stadsnära naturen och kulturhistorien vid Lillån/Önafors skyddas, bevaras och utvecklas som ett kommunalt naturreservat för all framtid. Under året har projektet om naturreservat genomfört några aktiviteter.

I slutet av 2024 fick vi besked om beviljat projektbidrag på 20 000 kronor från Naturskyddsföreningens rikskansli för att genomföra artinventering, genom elfiske, i Lillån. I januari 2025 beställde vi elfisket av konsultfirman Miljöteknik i Väst, och under ett möte i mars beslutades om när elfisket skulle ske.

I april fick föreningen, och andra intressenter, delta i Vänersborgs kommuns informationsmöte om hur planeringen kan se ut för att skapa ett naturreservat. Diskussioner om värden och utvecklingsmöjligheter i Lillå-området skedde i smågrupper.

24 och 25 juni genomfördes elfisket i Lillån. Resultatet blev många simpor, några gäddor och en lake som smet samt i gamla Kvarndammen många öringar i varierande ålder! Särskilt glädjande är förekomsten av öring, eftersom det visar att Lillåns vatten är friskt.

I rapporten finns utfallet samt några rekommendationer till förbättringar, och rapporten finns på projektets webbsida <https://vanersborg.naturskyddsforeningen.se/vara-torp/lillastugan/naturresevat-langs-lillan-fran-vanern-till-restad-gard/>

Grinnsjötorp

Verksamhetsgruppen för Grinnsjötorp håller ihop verksamheten på torpet och gruppen är gemensam för våra tre naturskyddsföreningar; Trollhättans, Grästorps och Vänersborgs.

Verksamhetsgruppen medlemmar är från Grästorp Ingela Lidvall och Magnus Vetter, från Trollhättan Bernt Björk, Henrik Karlsson och Thorulf Lundqvist samt från Vänersborg Thomas Ögren, Susanne Björk och Ann Olsson (samordnare). Gruppen har haft 4 möten med anteckningar (kopia till de tre föreningsstyrelserna) samt arbetsdagar på

torpet och under vintern återkommande tillsyn enligt besökslista.

Program: 4 maj Fagning; 15 juni Blomstervandring Grinnsjö; 3 augusti Slåtter samt 7 september Svampens dag. I augusti en fladdermuskväll vid Tunhems Hembygdsgård.

7 december Vänersborgskretsens sedvanlig adventsvandring med slutpunkt fika i ett julpyntat Grinnsjötorp. (Summa deltagare: 80 enligt torpets dagbok.).

Fixargruppen har fortsatt arbetet med att bland annat röjt upp i vedboden och ordnat med vedlår för att ge tillgång till ved för grillplatsen. Gäster som använder ved förväntas swisha ett bidrag till skötseln av torpet. Fältstation Grinnsjö har en WhatsApp-grupp för samordning av naturaktiviteter och utbyte av artkunskap.

Grinnsjökassan den 31 december 2025 var 18 215,58 kr varav cirka halva beloppet är reserverade för Fixargruppens arbete med torpet år 2026. Bakgrunden är att Länsförbundet, Trollhätttekretsen och Vänersborgskretsen tillsammans har bidragit med 21.000 kr för gruppens arbete.

Kontakter med Sveaskogs personal för bergen har skett löpande, både vad gäller planer för reservatet och praktiska frågor som en uppdaterad kulturstig och skötsel av torpet.

Samverkan har skett med Västra Tunhems Hembygdsgeningsgening genom kulturinslag i våra arrangemang samt BIS (Bergsintressenter i Samverkan).

Torpet har även använts tillfälligt av andra, bland annat klasser från Nuntorp. Stugbacken med grillplats är året runt ett populärt besöksmål.

Studiecirklar

Fixa grejen

Cirkelledare har varit Anna-Lena Andersson och gruppen, cirka åtta deltagare, har hållit till i slöjdsalarna på Vänerparkens skola. Under 2025 genomfördes sju träffar. Vi har fortsatt att laga och renovera för att öka livslängden på det vi har och minska konsumtion av nya produkter. Fördelen med att träffas i studiecirkelform är att vi kan få tips av varandra.

Skogsgruppen

En grupp som samlar medlemmar med stort intresse för skogsrelaterade frågor. Ingången i intresset för skog kan variera, från fåglar till svampar, till klimatfrågan eller skogens psykosociala roll för människan. Gemensamt är önskan om att bevara och utveckla rika och välmående skogar. Det är en dynamisk grupp där aktiviteterna styrs av medlemmarnas intresse. Vi lär av varandra, lär av andra och utforskar tillsammans.

Studiecirkel kring årsboken "Våtmark – en djupdykning i grunda vatten"

Författare Froster/Magnusson/Larsson

Vänersborgskretsen och Studieförbundet

Cirkelledare Tone Faye Jacobsen samt fyra deltagare träffades tre onsdagar under våren och läste boken, delade tankar och lärde tillsammans. Cirkeln avslutades i maj med en exkursion på Hunneberg kring Öjemossen.

Naturfotogrupper

Studiecirkeln samordnades av Leif Eriksson och gruppen bestod under året av 8 personer. Varje månad (med sommaruppehåll) har gruppen haft möten med fotovisning, bildkritik och lärande. Mötena har haft olika teman som deltagarna själva drivit. Det har avhandlats landskapsfotografering, fotografering med blix, bildvisning om resa i Indien och makrofotografering.

I början av april gjordes en fotoutflykt till Hornborgasjön i gryningen och därefter besöktes Klostersjön (Varnhem), Paradissjön (Skövde) och Åsbotorpsjön (Skövde)

Övriga grupper

Hållbarhetsgruppen

Samordnare för gruppen är Britt-Marie Karlsson. Vi hade två klädbytardagar, på våren vid Naturskyddsföreningens rikstäckande klädbytardag och på hösten i samband med kommunens hållbarhetsvecka. På våren var det strax över 100 besökare och på hösten 160.

Programgruppen

Gruppen har tillsammans med styrelsen tagit fram ett vår- och sommarprogram samt ett höst-och vinterprogram. Sammankallande har varit Susanne Björk.

Respektive programansvarig ansvarar för att meddela Webbgruppen hur aktiviteter ska marknadsföras.

Webbgruppen

Föreningens webbgrupp ansvarar för föreningens hemsida inklusive rikskalender och Facebooksida. Britt-Mari Karlsson är föreningens webbredaktör och sammankallande för gruppen.

Webbgruppen ser till att marknadsföring av aktiviteter sker i relevanta digitala kanaler som föreningen har till förfogande:

- Utskick via medlemsregistret (till medlemmar med e-postadress)
- Turistbyråns webbsida www.visittv.se
- Sponsring av Facebookinlägg/-evenemang
- Månadsmejl för att presentera kommande månads aktiviteter

Medverkan i samhällsplanering

Föreningen har inte deltagit i några samhällsplaneringsfrågor under 2025.

Föreningen har fortsatt bistått i ett upprop mot exploatering av södra Dalbobergen.

När vi följde upp bekämpningen av lupiner som vi gjorde 2024 så såg vi inga lupiner där vi grävt och där vi bara plockat av blommor såg vi att det var betydligt färre blommor i år.

Slutord

Styrelsen framför ett varmt tack till alla samarbetspartners och engagerade medlemmar för visat intresse, all hjälp och stöd under det gångna året!

Vänersborg i mars 2026

Styrelsen

